

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K.

Vandværksvej 7
5000 Odense C

Tlf. 63 13 23 33
Fax 63 13 23 34
info@vandcenter.dk
www.vandcenter.dk

Revision af vandsektorloven – Skovrejsning

Skovrejsning er ud fra en samfundsøkonomisk betragtning det mest effektive virkemiddel til at beskytte grundvandet. Det påpeger De Økonomiske Råd i den seneste miljøøkonomiske vismandsrapport. Skovrejsning giver en permanent beskyttelse af grundvandet på grund af fredskovsplikten. Samtidig kan skoven give rekreative og naturmæssige gevinster samt øge biodiversiteten. Samfundet som helhed og vandselskaberne i særdeleshed har derfor en meget væsentlig interesse i, at den økonomiske regulering understøtter vandselskabernes muligheder for at rejse skov med henblik på at beskytte det grundvand, der skal anvendes til produktion af drikkevand.

18. november 2015

Kontakt:
Anders Bækgaard
Direkte 63 13 23 13
ab@vandcenter.dk

Vandselskaberne gennemfører skovrejsning i et samarbejde med Naturstyrelsen eller med den lokale kommune, men det er også muligt for vandselskaberne at samarbejde med private parter eller fonde. Kommunerne og Naturstyrelsen har ofte størst interesse i bynær skovrejsning, hvor de rekreative elementer har størst vægt. Er der derimod tale om skovrejsning i landområderne, er det efter VandCenter Syds vurdering ofte nødvendigt at inddrage private parter i samarbejdet.

Den gældende økonomiske regulering af vandsektoren har imidlertid vist sig at medføre problemer for vandselskaberne, når vi ønsker at rejse skov for at beskytte grundvandet mod forurening. Et par eksempler:

Privat skovrejsning

VandCenter Syd har indgået en samarbejdsaftale med Hedeselskabet vedr. privat skovrejsning. Aftalen betyder, at såfremt der er enighed mellem parterne om det hensigtsmæssige i at rejse skov i et givet område - og grundejerne er interesserede heri - så opkøbes arealerne af Hedeselskabet, hvorefter VandCenter Syd refunderer Hedeselskabet halvdelen af omkostningerne. Som modydelse for VandCenter Syds bidrag til skovrejsningen tinglyses deklARATIONER om forbud mod tilførsel af pesticider og næringsstoffer samt adgang for VandCenter Syd til at etablere indvindingsboringer, adgangsveje m.v. i området.

I forbindelse med et konkret projekt har VandCenter Syd i efteråret 2015 været i dialog med Forsyningssekretariatet om, hvordan privat skovrejsning kan finansieres. I henhold til den økonomiske regulering vedr. miljø- og servicemål, så skal VandCenter Syds omkostninger til skovrejsning afholdes samme år, som investeringen foretages. Dette vil for det samlede projekt til 15 mio. kr. medføre en takststigning 1,75 kr./m³ ekskl. moms i 2016, hvorefter taksten i 2017 skal sættes tilsvarende ned igen.

Det er efter vores opfattelse uheldigt, at forbrugerne skal udsættes for sådanne varierende takster. Skovrejsningsprojekter kan være økonomisk omfattende, hvilket vil

kunne betyde store variationer i vandprisen og i sidste ende begrænse mulighederne for skovrejsning.

Det vil være meget mere hensigtsmæssigt, at omkostningerne til skovrejsningen kan fordeles over en årrække, således at der opnås en jævn takstudvikling. Konkret løses det aktuelle problem ved, at VandCenter Syd – efter aftale med Forsyningssekretariatet - anvender selskabets kassekredit, men dette er uhensigtsmæssigt set i forhold til andre finansieringsbehov til eksempelvis grundvandsbeskyttelse ved andre kildepladser, og der bør findes en mere permanent løsning.

Offentlig skovrejsning

VandCenter Syd indgik tilbage i 2001 en aftale med Skov- og Naturstyrelsen og Odense Kommune om skovrejsning i Odense Kommune med henblik på at beskytte grundvandet. Skovrejsningsaftalen indebar, at VandCenter Syd mod at betale mindst 50% af omkostningerne til at erhverve jord kunne få tinglyst deklARATIONER til sikring af naturlig, uforurennet grundvandsdannelse og ret til at etablere kildepladser med tilhørende adgangsveje ved områderne.

I 2009 opstod muligheden for at rejse skov på et betydeligt areal vest for Odense. Skov- og Naturstyrelsen og Odense Kommune havde ikke på daværende tidspunkt mulighed for at finansiere købet, hvorfor VandCenter Syd under henvisning til Skovrejsningsaftalen i 2010 indgik en aftale med Odense Kommune og Skov- og Naturstyrelsen om, at stå for en mellemfinansiering af hele investeringen. Det blev lagt til grund, at man ikke turde vente med køb af jorden, da det var usikkert om en tilsvarende mulighed for at erhverve arealer i området igen ville opstå. VandCenter Syd videresolgte i 2012 de opkøbte arealer til Skov- og Naturstyrelsen og Odense Kommune med henblik på skovrejsning, mod at der blev tinglyst deklARATIONER om pesticidfri drift m.v. VandCenter Syds samlede omkostninger ved skovrejsningsprojektet udgjorde ca. 67 mio. kr.

Forsyningssekretariatet og senere Konkurrenceankenævnet afslog at give investeringstillæg i prisloftet for VandCenter Syds omkostninger til grundvandsbeskyttelse under henvisning til, at der var tale om investeringer i jord. Investeringstillæg fastsættes på baggrund af afskrivninger, men da jord ikke mister værdi som andre aktiver, kunne der ifølge Forsyningssekretariatet ikke afskrives på jord, og dermed kunne der heller ikke gives et investeringstillæg. Konsekvensen heraf var, at VandCenter Syd ikke inden for prisloftsreguleringen kunne afholde renter og afdrag på de optagne lån til brug for grundvandsbeskyttelsen.

Efter at VandCenter Syd i gennem flere år havde påpeget problemstillingen over for Forsyningssekretariatet, blev der starten af 2015 endelig fundet en løsning, hvor Forsyningssekretariatet ekstraordinært lovliggjorde de konkrete lån, som VandCenter Syd havde optaget.

Miljø- og servicemål

Med reglerne om de såkaldte miljø- og servicemål fra 2012 blev betingelserne for, hvornår vandselskaber kan indgå i projekter vedr. skovrejsning, præciseret. Ved offentlig skovrejsning er det et krav, at staten eller kommunen opkøber det samlede areal, hvor der ønskes rejst skov. Herefter refunderer vandselskabet staten eller

kommunen en nærmere fastsat procentdel af erhvervsomkostningerne. Refusionen fordeles over et antal år og indgår som en del af vandselskabets driftsomkostninger til miljø- og servicemål.

Som eksemplet fra Odense viste har disse regler imidlertid den store ulempe, at vandselskaberne er afhængige af, at kommunen eller Naturstyrelsen har de nødvendige midler til rådighed til at opkøbe jord, og - ikke mindst - at midlerne er til rådighed på det rette tidspunkt. I takt med at midlerne til statslig skovrejsning reduceres - der er sket en halvering i forhold til niveauet for 2013-14 - bliver dette sværere og sværere.

Deklarationer behandles som et aktiv

Efter vores opfattelse vil problemet kunne løses, hvis de deklarerationer om pesticidfri drift, som et vandselskab opnår som led i skovrejsningen eller andre former for grundvandsbeskyttelse, betragtes som et aktiv på linje med andre aktiver. Det vil betyde, at vandselskaberne kan optage lån med henblik på at investere i grundvandsbeskyttelse, at der kan afskrives på deklarerationerne og at der kan opnås et investeringstillæg. Afskrivningsperioden kunne f.eks. sættes lig levetiden for en boring, således at der er parallelitet mellem afskrivningen på deklarerationen og afskrivningen på det aktiv deklarerationen skal beskytte.

Dette vil være fuldstændig i overensstemmelse med hvordan deklarerationer betragtes i mange andre sammenhænge. I forbindelse med traditionelle anlægsprojekter gennemføres der således i vidt omfang tinglysninger med henblik på at sikre VandCenter Syds rettigheder til ledningstracéer, udløbsbygværker m.v. VandCenter Syds rettigheder beskrives her i en tinglyst deklareration. Omkostningerne til deklarerationen indgår som en del af den samlede investering, og der afskrives på deklarerationen efter samme principper, som det anlæg deklarerationen vedrører.

Alternativet til at beskytte grundvandet er at etablere videregående rensning for pesticider. Et sådant anlæg vil der uden videre kunne afskrives på og vandselskaberne vil kunne opnå et investeringstillæg. Det virker ikke rimeligt, at den økonomiske regulering favoriserer en bestemt løsning (rensning), som oven i købet er i modstrid med den generelle danske politik om, at produktionen af drikkevand skal baseres på uforurennet grundvand.

Da bekendtgørelsen om miljø- og servicemål i henhold til lovbemærkningerne foreslås ophævet, er der behov for en ny regulering, der beskriver hvordan skovrejsning kan finansieres. VandCenter Syd skal derfor opfordre til, at problemstillingen tages op i forbindelse med revisionen af Vandsektorloven.

Kopi af brevet er ligeledes sendt til Miljø- og Fødevareudvalget.

Med venlig hilsen

Anders Bækgaard
Direktør